

ЗДРАВНО СТОПАНСТВО СО КОИ ОС

"За 2005 година имаме зацртано да работиме на неколку конкретни полиња: редефинирање на третманот на производството, регулирање на човечките ресурси согласно пазарната економија, неколку активности за подобрување на економскиот амбиент, но ќе третираме и актуелни теми на поединечни членки", велат од Сојузот.

■ Пишува:
 Рената МАТЕСКА

Пред извесно време е формиран и функционира Сојузот на стопански комори на Македонија како коморско здружување на граѓанските стопански комори, други асоцијации и странски комори, место каде што ќе се артикулираат интересите на целата бизнис заедница во Македонија. Нивната цел, според најавите, е да ја подобрат бизнис климата и со тоа да остварат услови за зголемен раст на бизнисот на стопанствениците.

"Преку развојот на бизнисот, ќе можеме да зборуваме за зголемување на платите на работниците и подобрување на животниот стандард во целина", вели Васко Карангелески, извршен директор на Сојузот на стопански комори на Македонија.

Стопанствениците - членки на Сојузот сметаат дека македонската Влада треба да си зададе многу поамбициозни развојни економски цели и приоритети: на пример, годишен раст на БНП повеќе од 10 проценти неколку години по ред или просечна месечна нето плата повеќе од 500 евра за во 2007 година. Тие порачуваат дека со такви конкретни и мерливи цели, кои за сите стопанственици и граѓани се повеќе од посакувани, ќе се насочи енергијата и активностите на сите фактори кон економијата и работењето, наместо кон по-

литиката и меѓуетничките односи.

"Дел од активностите почнаа уште во септември, а поголемиот дел од нив ги почнавме во 2005 година. Сојузот е формиран во јули 2004 година, регистриран е во септември, а првичната промоција беше во октомври. Во однос на тоа да сумираме што направивме во првите три месеци од годинава, и ќе наведем неколку работи. Оваа година најмногу сме сконцентрирани на застапувањето на претпријатијата, значи на малите и на средните претпријатија, кои ни се целна група и кои имаат реална потреба од застапување на нивните интереси пред соодветните институции на организиран и артикулиран начин. Наш друг приоритет е подигнувањето на капацитетите на знаењето и на вештините на менаџерите и на сопствениците на фирми. Во однос на застапувањето, од јануари до сега бевме вклучени во првите консултантски средби за новиот Закон за труд, односно Законот за работни односи. Некои преферираат да кажат дека тоа се преговори, но ние сепак остануваме на ставот дека станува збор за консултантски средби, односно средби за консултации со социјалните партнери за дефинирање на рамките преку увидување на различните ставови. Освен овој Закон, стопанствениците веќе артикулираа и конкретни предлози за решавање на проблемите со кои се соочуваат, а дел од нив презентира-

ВАСКО КАРАНГЕЛЕСКИ

равме и ги поднесовме како барања и на неодамнешната работната средба со премиерот Владо Бучковски и со вице-премиерот Минчо Јорданов", коментира Карангелески.

Вложувањето во менаџерското оспособување и усовршување, исто така, е битно за членовите на Сојузот.

"За натаму - нагласува Карангелески - сакаме да ги продолжиме активностите за усовршување на менаџерските кадри и сметаме дека човечките капацитети се многу значајни, особено на менаџерскиот кадар.

Според нашето испитување, иако за тешкотиите со кои се соочуваат претпријатијата како приоритетен и како најголем проблем секогаш се посочува пристапот на капитал и цената на капи-

талот во Македонија. Пристапот и цената на капиталот се проблем за остварување на инвестиционите проекти, но и за ликвидноста на претпријатијата. Втор најголем проблем е правната застапеност на малите и на средните претпријатија, кои најчесто и немаат правници во сопствените претпријатија. Како трет приоритетен проблем најчесто се нагласува потребата од соодветни човечки ресурси, односно соодветно обучениот кадар во претпријатијата, на сите нивоа. Сојузот на стопански комори во текот на годинава ќе произлезе со повеќе програми како решение за овие проблеми, основно е да се излезе во пресрет на потребите и барањата на претпријатијата. Како и при сите наши активности,

ЗДРАВИ ПРЕТПРИЈАТИЈА ТВАРУВААТ ПРОФИТ

се обидуваме да бидеме максимално транспарентни и јавноста да е информирана за нашите активности".

"Речиси сите почнавме од нула на почетокот на 90-тите години, а денес сме респектабилни стопанственици, кои знаат да создаваат вистински вредности и да прават голем раст. Машки издржавме неколку промени на власта", велат стопанствениците кои членуваат во Сојузот.

Долги години веќе во државата постои Стопанската комора на Македонија, а од неодамна работат и Европската бизнис асоцијација, Европската стопанска комора и други. Оттука се наметнува прашањето за оправданоста на постоењето на Сојузот на стопански комори на Македонија.

Но, според Карангелески, конкурентноста во коморското здружување воопшто не пречи:

"Ние се формиравме според Законот за стопански комори од 2002 година. Тој Закон требаше да претставува значаен чекор во реструктурирањето на коморското здружување. Претпријатијата кои не беа задоволни од државната Стопанска комора, затоа што нивните интереси беа маргинализирани, се договорија да формираат гранкови стопански комори: Трговска, Индустриска, Услужна, кои стапија во Сојузот на стопански комори. Конкурентноста меѓу повеќе бизнис асоцијации е добра за претпријатијата, но конкурентноста на еднакви осно-

ви. Погледнете само какво поместување во организацијата на бизнис асоцијациите се предизвика со нашето појавување, дури и државната Стопанска комора стана поактивна. За нас не претставува пречка доколку нашите членови членуваат во некоја друга бизнис асоцијација или комора, значајно е претпријатијата да имаат корист од тоа. Сепак, небулозата е во постоењето на два паралелни закони за коморско здружување. Такво нешто не постои никаде во светот и тоа треба да се реши што побрзо. Непостоенето еднакви услови за различни субјекти ја оневозможува конкурентноста на еднаква основа и со тоа преферирање на одреден субјект се создава монопол во коморското здружување. Нашата сконцентрираност, пред сè кон малите и средните претпријатија, кои се водечки развоен сегмент на секоја економија, чии потреби се делумно поинакви и досега непретставени пред соодветните институции, е наша компаративна предност. Нашиот концепт е сосема поинаков од тој на Стопанската комора, нашиот начин на дејствување е поинаков затоа што работиме, пред сè, во функција да ги поттикнеме и да ги афирмираме претпријатијата кои се наши членови. За нас не е апстрактен поимот здрава економија, туку тој е базиран на постоење на здрави претпријатија кои имаат постојан раст и подобрување во работењето".

Визијата и мисијата на Со-

јузот, според нашиот соговорник, е јасно дефинирана.

"Визијата на Сојузот на стопански комори е водечка македонска бизнис мрежа, каде што ќе интегрираме не само комори туку и водечки асоцијации. Мрежата е значајна бидејќи ја потенцира инклузивноста како еден од основните принципи на нашата организација, при тоа поставувајќи ги субјектите на еднакво ниво. Мисија ни е постојано да ја зголемуваме конкурентноста на претпријатијата - членки, да ја подобруваме македонската бизнис средина и да ја зголемуваме продажбата на нашите производи на глобалниот пазар...

Разликата од другите асоцијации е во тоа што во активностите на Сојузот директно се вклучени стопанствениците. Нашите постојани и проектни тела - посочува Карангелески - се составени од стопанственици, кои директно се соочуваат со проблеми и затоа се најдобро запознати со нив. Соодветното дефинирање на проблемите е значајно, но наш основен принцип е да нудиме решенија. Сметаме дека не треба само да се критикува туку и да се нудат решенија. Се трудиме да бидеме проактивни во однос на македонските економски текови".

Сојузот на стопански комори на Македонија, исто така, неодамна потпиша вреден договор за соработка со Меѓународната финансиска корпорација (IFC) - SEED, која

е дел од групацијата на Светска банка.

"Во наредниот период Сојузот на стопански комори ќе се фокусира на зајакнувањето на капацитетот на гранските комори и Сојузот, со цел подобро застапување на интересите на членките на коморите. Паралелно со тоа, Сојузот на стопански комори во соработка со SEED има програма и им нуди услуги на своите членови, кои ќе овозможат градење на капацитетите на претпријатијата, со што тие ќе се здобијат со конкурентни предности. Дел од нашите услуги и активности се реализираат благодарение на остварениот договор со SEED, групација на Светска банка. Преку SEED го ангажиравме консултантот за бизнис асоцијации, кој фасилитираше со сесиите за изготвување Стратегија и Акционен план на Сојузот на стопански комори. Ние веќе изработивме стратегија за работа за наредните три години и Акционен план за наредната година, кои сега им ги презентираме на претпријатијата преку средбите во гранковите низ Македонија", вели Карангелески.